

Jakelussa mainituille

26.3.2025

Asia: **VUOKSEN JA KYMIJOEN–SUOMENLAHDEN VESIENHOITO-
ALUEIDEN OHJAUSRYHMIEN YHTEINEN KOKOUS.
PÖYTÄKIRJA**

Aika: **Keskiviikko 18.3.2025 klo 13.00–15.00**

Paikka: Teams-kokous, isäntänä VHA1

Läsnä:	Mikko Kantokari	Uudenmaan ELY-keskus
	Tero Taponen	Uudenmaan ELY-keskus
	Antti Mäntyselä	Uudenmaan ELY-keskus
	Tiina Ahokas	Uudenmaan ELY-keskus
	Jari Mutanen, pj.	Etelä-Savon ELY-keskus
	Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Liisa Muuri, siht.	Etelä-Savon ELY-keskus
	Tommi Muilu	Hämeen ELY-keskus
	Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Venla Valjakka	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Mari Nykänen	Keski-Suomen ELY-keskus
	Janne Kärkkäinen	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
	Minna Kukkonen	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
	Kimmo Haapanen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Timo Takkunen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Ilkka Vesikko	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Mikko Koivurinta	Varsinais-Suomen ELY-keskus

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja Jari Mutanen avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat. Liisa Muuri toimi kokouksen sihteerinä. Kokouksen aineisto löytyy [työtilasta kokouskansiossa](#). Asialista on lähetetty kokouskutsun liitteenä.

2. Ohjausryhmien edellisen kokouksen 21.8.2024 pöytäkirjan hyväksyminen

[Pöytäkirjaluonnos kokouskansiossa](#)

Hyväksyttiin ilman muutoksia.

3. Vesien- ja merenhoidon tehtävät ja aikataulut (ks. [esitys](#))

- Juho Kotanen esitteli vesien- ja merenhoidon tehtävät ja aikataulut vuosina 2025–2026 sekä valtakunnallisen vesienhoidon koordinoitiryhmien ajan-kohtaiset asiat. Tarkempi aikataulu löytyy [Tiimeristä](#). Valtakunnallisten ryhmien muistiot ja tilannekuva löytyvät [Tiimeristä](#).
- Pinta- ja pohjavesien tilan ja paineiden arvio valmistuu tänä vuonna. Aikataulu on tiukka ja vaihteittainen tietojärjestelmäkehitys on jarruttanut luokittelun käynnistymistä. Luokitteluklinikoilla pyritään yhtenäistämään luokittelutyötä.
- Toimenpiteiden suunnittelu on valmisteltava tietojärjestelmineen tämän vuoden puolella niin hyvin, että työ voi alkaa välittömästi vuodenvaihteessa uusien virastojen aloittaessa. Kuuleminen vesienhoitosuunnitelmista ja toimenpideohjelmista käynnistyy vuoden 2026 lopussa.
- Keskustelussa nousi esiin monimuotoisuuden ennallistamissuunnitelmat ja miten ne nivoutuvat yhteen vesienhoidon suunnittelun kanssa. Ennallistamissuunnitelmat ovat toistaiseksi jäsentymättä, eikä tiedetä tarkemmin, millä tavoin ne tulevat näkymään vesienhoidossa. Todettiin, että ELY-keskusten henkilöresurssit vesienhoidossa ovat tänä vuonna tiukoilla johtuen mm. työskentelyn tiiviistä aikataulusta ja suuresta työmäärästä (mm. vesien tilaluokittelu ja TPO-sektorikohtaisten oppaiden päivitys).

Juho Kotanen ja Tiina Ahokas esittelivät 3. kauden toimenpiteiden ja ohjauskeinojen toteutuksen väliarviota.

- Tietojen kokoaminen ja tallennustyö onnistui hyvin. EU-raportointi on tehty karkeammalla tasolla kuin kansallinen raportointi.
- Joillakin sektoreilla toimenpiteet ovat toteutuneet jo yli 100 %:sti, mutta toisilla toteuma ei ole pysynyt aikataulussa ja osa toimenpiteistä ei ole käynnistynyt lainkaan.
- Raportoinnissa on laskettu mukaan myös toimia, jotka eivät ole kohdistuneet paineiden mukaan, jolloin toimien vaikuttavuus ei ole ollut niin hyvä kuin on tavoiteltu.
- Maatalouden uudet vesiensuojelumenetelmät ovat jääneet valtaosin toteutumatta, vaikka juuri niiden odotettiin tuovan merkittävää parannusta maatalouden vesiensuojeluun.
- On huolestuttavaa, että Metsäkeskuksen resurssivajeen takia osa metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteistä uhkaa jäädä toteutumatta.
- KRS-sektorin toimenpiteitä on saatu edistettyä kohtalaisen hyvin, mutta joidenkin hankkeiden toteutus venyy kauden jälkipuolelle.
- Rahoituksen riittämättömyys ja epävarmuus vaivaa monien sektorien toimenpiteiden toteutumista.
- Osa ohjauskeinoista on edennyt hyvin toteutukseen, mutta suurimmassa osassa tarvitaan vielä työtä. Metsätaloudelle herkkien vesien aineisto julkaistaan 27.3. Aineisto on herättänyt keskustelua erityisesti metsätaloustoimijoiden keskuudessa.

4. Aluehallinnon uudistus

Visa Niittyniemi esitteli aluehallinnon uudistusta vesien- ja merenhoidon näkökulmasta. (ks. [esitys](#)). LVV:n organisaatorakenteessa vesien- ja merenhoidon yksikkö jakautuu kolmeen ryhmään: VHA1+2, VHA3 ja pohjoiset VHA:t 4–7. Henkilöresurssit eivät ole kovin suuria, minkä takia on oleellista, että prosessit ja yhteistyö viraston sisällä toimivat. Valmistelua on tehty pienryhmissä. Ryhmäjaon perustetta ei vielä ole lyöty lukkoon. Ehdotus työjärjestyksestä, jossa kuvataan mm. yksiköiden välinen yhteistyö, tulee olla valmis 30.5.2025 mennessä.

Pohjavesiasiat ja -asiantuntijat siirtyvät näillä näkymin LVV:hen niitä käsitteleviin yksiköihin. Pohjavesien suojelusuunnitelmia koskevat avustuspäätökset tehdään EVK:ssa yhteistyössä LVV:n kanssa.

Vielä ei ole ratkaistu, tehdäänkö lupaprosesseissa ja velvoitetarkkailuissa tarvittava pinta- ja pohjavesivaikutusten arviointi niitä käsittelevissä YLP:n yksiköissä vai keskitetäänkö asiantuntijat vesien- ja merenhoidon yksikköön. ELY-keskuksilla on ollut erilaisia käytäntöjä vesistöasiantuntijoiden tehtävissä velvoitetarkkailujen ja valvonnan osalta. YLP:n yksiköiden tulee tunnistaa tarve, miten paljon ja millaisia vesienhoidon resursseja ne tarvitsevat.

Hallituksen esityksessä valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp) esitetään lakiehdotus vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta. Ohjausryhmässä keskusteltiin VMJL:n 14 §:n säännösehdotuksesta ja vesienhoidon toimenpideohjelmista. Sovittiin yksimielisesti esitettävän seuraavaa:

- Nykyiset vesienhoidon yhteistyöryhmät on nimetty vuosille 2024–2029, ne **pidetään ennallaan ja tehdään kevyt päivitys nimeämisiin tarvittavilta osin (lähinnä LVV:n ja EVK:iden edustus).**
- Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten perustettava ohjausryhmä koostuu **vesien- ja merenhoidon järjestämisviranomaisesta (LVV), kalatalousviranomaisesta (EVK ITÄ, EVK LOS), vesitalousviranomaisesta (EVK KAS) sekä toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtäviä hoitavasta viranomaisesta (EVK ITÄ, EVK UUD).** Ohjausryhmä on viranomaisten ydin, joka sopii yhteistyöstä ja resursseista.
- Vesienhoidon toimenpideohjelmat laaditaan **vesienhoitoalueittain.**

Elinvoimakeskusten valmistelu

Itä-Suomen EVK:n valmistelu on sujunut hyvin. Tehtäväkokonaisuudet on määritetty ja kuvattu. Nykyisten resurssien kuvaus on tehty ja kartoitettu, mitä resursseja EVK:n vesienhoitotehtävät jatkossa vaativat. Organisoitumismallit laaditaan 2.4. mennessä, jolloin ne avautuvat henkilöstölle äänestettäväksi. Äänestys päättyi 29.4.2025. Uudenmaan EVK:n valmistelu on sujunut lähes vastaavalla tavalla.

5. Muut asiat (ks. [esitys](#))

- ACWA-Life-hankkeen tilannekatsaus (Juho K.)
 - o Hankehakemus on jätetty 5.3.2025. Kesäkuussa tulee tieto, saako hanke rahoitusta. Toteutuessaan hankeaika on 2026–2033. Aluehallintouudistuksen vaikutuksesta hankkeen toteutuksessa ei ole vielä tarkkaa tietoa.
- Pisara-hankkeen tilannekatsaus (Juho K.)
 - o Pisan rahoitus 2025–2026 varmistunut (YM). Tuotantojulkaisuja tehdään nykyisin pienissä osissa. ELY:tä tarvitaan testaukseen.
 - o Tänä vuonna keskeisiä kehitettäviä osioita on pinta- ja pohjavesien tilaluokittelu, automaattilaskennat ja toimenpiteiden suunnittelu. Myös avoimen datan palvelua aletaan valmistella tänä vuonna.
- Komission palaute 3. kauden vesienhoitosuunnitelmista (Juho K.)
 - o [Palaute](#) löytyy EU-sivuilta, [työtilassa](#) YM:n laatima yhteenveto.
 - o Palaute on pääosin samansuuntaista kuin aiemmilla kausilla.
 - o Keskustelussa pohdittiin, mitä palautetta muut EU-maat saavat.
- EU-rikkomusmenettely (Antti M.)
 - o EU-komissio käynnisti 3.10.2024 Suomea koskevan rikkomusmenettelyn. Suomen lainsäädännössä tulisi komission mukaan olla vesiä koskevien lupien säännöllistä tarkistamista koskeva velvoite. Tarkistamisväli ei saisi olla enempää kuin 12 vuotta.
 - o Suomi on antanut vastauksen, jossa kiistää väitteet. Seuraavaksi odotellaan komission vastausta ja mahdollista EU-tuomioistuimen käsitellyä.
- Vesienhoitolain ja -asetuksen muutosten tilanne (Antti M.)
 - o Vesienhoidon sitovia ympäristötavoitteita ja poikkeuksia koskevat lakimuutokset voimassa 2025 alusta. Asetusvalmistelu on käynnissä. Poikkeusten soveltamista koskevaa ohjeistusta on suunnitteilla sekä viranomaisille ja toiminnanharjoittajille.
- Tulevia tilaisuuksia
 - o Tulevat tilaisuudet on koottu [esitykseen](#)
 - o Syksyllä pidetään mm. Vaikuta vesiin -päivät elo-syyskuussa sekä AHTI-ohjelman sidosryhmätilaisuus 28.10
- Lopuksi todettiin, että ELYjen Y-johtajien lisäksi myös E-johtajille kannattaa välittää tietoa Metsätaloudelle herkäät vedet -aineistosta ja sen julkaisusta.

6. Ohjausryhmien seuraava kokous ja kokouksessa käsiteltävät asiat

- Järjestämisvastuussa VHA2
- To 30.10. klo 13–15
- Asiat: Jatkuvuuden turvaaminen uusissa virastoissa

JAKELU:	Jari Mutanen Mikko Kantokari Visa Niittyniemi Janne Kärkkäinen Kimmo Haapanen Tero Taponen Tommi Muilu Mika Oraluoma Timo Takkunen Mikko Koivurinta Eira Luokkanen Venla Valjakka Minna Kukkonen Elina Mäkäläinen Mari Nykänen Veli-Matti Vallinkoski Ilkka Vesikko Juho Kotanen Liisa Muuri Antti Mäntykoski Tiina Ahokas	Etelä-Savon ELY Uudenmaan ELY Kaakkois-Suomen ELY Pohjois-Karjalan ELY Pohjois-Savon ELY Uudenmaan ELY Hämeen ELY Keski-Suomen ELY Pohjois-Savon ELY Varsinais-Suomen ELY Etelä-Savon ELY Kaakkois-Suomen ELY Pohjois-Karjalan ELY Hämeen ELY Keski-Suomen ELY Pohjois-Savon ELY Pohjois-Savon ELY Etelä-Savon ELY Etelä-Savon ELY Uudenmaan ELY Uudenmaan ELY
TIEDOKSI:	VHA1-2-3-koordinoitiryhmä	